Lietas arhīva Nr. C-1875-19/5
ECLI:LV:RVPT:2019:0425.C30529818.4.S

SPRIEDUMS
Latvijas Republikas vārdā
2019. gada 25.aprīlī

Rīgas pilsētas Vidzemes priekšpilsētas tiesa šādā sastāvā:
tiesnese Ilona Rūķe,
ar sekretāri Aneti Laumu Grīvu,
piedaloties prasītāja pārstāvim /pers. A/,
izskatīja atklātā tiesas sēdē Rīgā, Abrenes ielā 8, 2019. gada 11. aprīlī civillietu Apple Inc. prasībā pret SIA "Grigorius Holdings" par preču zīmes reģistrācijas atzīšanu par spēkā neesošu.

Aprakstošā daļa

2018. gada 11. aprīlī Apple Inc. (turpmāk prasītājs) vērsies tiesā ar prasību pret SIA "Grigorius Holdings" (turpmāk atbildētājs) par preču zīmes reģistrācijas atzīšanu par spēkā neesošu.

Prasības pieteikumā un tā 2018. gada 11. decembra papildinājumos norādīts, ka atbildētajam pieder Latvijā reģistrēta vārdiska preču zīme ,,Maqma" ar reģ. Nr. M 69 817, kas pieteikta reģistrācijai 20.08.2015. un reģistrēta 20.06.2016. saistībā ar Nicas starptautiskas preču un pakalpojumu klasifikācijas 9.klases precēm un 45.klases pakalpojumiem.

Prasītājam pieder vairākas Eiropas Savienības preču zīmes proti:

-Eiropas Savienības vārdiskās preču zīmes ,,I???" reģistrācija ar Nr. 000963074, pieteikta reģistrācijai 23.1 1.1998. un reģistrēta 16.05.2003. saistībā ar Nicas starptautiskas preču un pakalpojumu klasifikācijas 9. un 16.klases precēm;

-Eiropas Savienības preču zīmes ,,MAC" reģistrācija ar Nr. 01 1871225, pieteikta reģistrācijai 04.06.2013. un reģistrēta 08.02.2015. saistībā ar Nicas starptautiskas preču un pakalpojumu klasifikācijas 1., 2., 4., 9., 10., 11., 12., 14., 15., 16., 18., 20., 21., 22., 27., 28.klases precēm un 35., 36., 37., 38., 39., 40., 41., 42., 43., 44. un 45.klases pakalpojumiem.

Abas minētās preču zīmes (turpmāk - pretstatītās preču zīmes) atbilstoši Eiropas Savienības Intelektuālā īpašuma biroja tiešsaistes preču zīmju datubāzē esošai informācijai ir spēkā esošas un nav pakļautas atcelšanas procedūrai.

Likuma ,,Par preču zīmēm un ģeogrāfiskās izcelsmes norādēm" 31 .panta pirmā daļa paredz, ka preču zīmes reģistrāciju ar tiesas spriedumu var atzīt par spēkā neesošu, ja reģistrētā preču zīme neatbilst šā likuma 3.panta noteikumiem vai ja pastāv un lietas izskatīšanas brīdī turpina pastāvēt šā likuma 6., 7., 8. vai 9.panta noteikumos paredzētie pamatojumi zīmes atzīšanai par spēkā neesošu.

Savukārt likuma 7.panta pirmās daļas 2.punkta noteikumi paredz, ka preču zīmes reģistrāciju var atzīt par spēkā neesošu, ja sakarā ar šīs preču zīmes identiskumu vai līdzību citas personas agrākai preču zīmei un attiecīgo preču vai pakalpojumu identiskumu vai līdzību pastāv iespēja, ka attiecīgie patērētāji minētās zīmes sajauc vai uztver kā savstarpēji saistītas.

No reģistrācijas datiem redzams, ka abas pretstatītās preču zīmes ir pieteiktas agrāk, proti 1998. gadā un 2013.gadā, par apstrīdēto preču zīmi, kas pieteikta 2015.gadā un ir atzīstamas par agrākām preču zīmēm likuma "Par preču zīmēm un ģeogrāfiskās izcelsmes norādēm" 7.panta otrās daļas 1.punkta izpratnē.

Atbilstoši Eiropas Savienības Tiesas judikatūras atziņām, visaptverošs izskatāmo zīmju vizuālās, fonētiskās vai konceptuālās līdzības novērtējums jābalsta uz zīmju izraisīto kopiespaidu, paturot prātā īpaši to atšķirtspējīgus un dominējošus elementus, turklāt, ir jāņem vērā, ka vidējais patērētājs parasti zīmi uztver kā veselumu un nenonāk līdz tās analīzei dažādās detaļās (11.11.1997. spriedums lietā C- 251/95, Sabel, 23.punkts).

Tā kā visas salīdzināmās preču zīmes ir vārdiskas preču zīmes, kas sastāv tikai no viena vārda, tiem nav tādu elementu, kas būtu uzskatāmi par dominējošiem salīdzinājumā ar citiem konkrētajā preču zīmē ietvertajiem elementiem un attiecīgais patērētājs tās uztvers kopumā:

Pretstatītās preču zīmes	Apstrīdētā preču zīme
MAC	MAQMA
IMAC	

Vizuāli salīdzināmās preču zīmes ir vārdiskas preču zīmes, kas sastāv katra no viena vārda, turklāt, sakrītot vārdu sākuma burtiem (**MA**c - **MA**qma). Līdz ar to salīdzināmās zīmes ir vizuāli līdzīgas. Fonētiski pretstatītās preču zīmes tiek izrunātas kā ,,m?k" un ,,imak" vai ,,aimak" (atkarībā no attiecīgā patērētāja angļu valodas zināšanu līmeņa, jo burts ,,i" angļu valodas alfabētā tiek izrunāts kā ,,ai"), savukārt, apstrīdētā preču zīme tiks izrunāta kā ,,makm?" (jo angļu valodas alfabēta burts ,,q" parasti tiek izrunāts kā ,,kjū"). Līdz ar to salīdzināmās zīmes ir līdzīgas arī fonētiskā aspektā, jo sakrīt to pirmo zilbju izruna. Savukārt, semantiskā aspektā nav iespējams veikt salīdzināšanu, jo visas salīdzināmās zīmes ir izdomāti (fantāzijas) vārdi bez konkrētas nozīmes, kas būtu viegli uztverama vidusmēra Latvijas patērētājam.

Līdz ar to, ņemot vērā, ka sakrīt salīdzināmo preču zīmju sākuma daļas un agrākā pretstatītā preču zīme ,,MAC" faktiski (vismaz fonētiskā aspektā) ir pilnībā iekļauta vēlākajā apstrīdētajā preču zīmē ,,MAQMA", prasītājs uzskata, ka starp salīdzināmām preču zīmēm pastāv vizuālā un fonētiska līdzība.

Vērtējot ar pretstatītās un apstrīdētās preču zīmju reģistrācijām aptvertās preces, saskaņā ar Eiropas Savienības Judikatūrā norādīto, jāievēro visi faktori, kas attiecas uz pašām precēm. Šādi faktori, cita starpā, ietver preču vai pakalpojumu raksturu, to adresātu (kas ir to gala lietotājs), lietošanas veidu un vai tie atrodas savstarpējā konkurencē, vai arī papildina viens otru (papildina tādā nozīmē, ka tos lieto kopā, vai tml.) (29.09.1998. spriedums lietā C-39/97, Canon, 22.-23.punkts). Papildus minētajiem faktoriem var ņemt vērā arī citus faktorus, kas var būt piemēroti konkrētajam gadījumam, tādus kā izplatīšanas kanāli, attiecīgā sabiedrības daļa un preču/pakalpojumu ierastā izcelsme.

Apstrīdētā preču zīme ir reģistrēta saistībā ar Nicas starptautiskās preču un pakalpojumu klasifikācijas 9.klases precēm un 45.klases

pakalpojumiem. Savukārt, agrākās pretstatītās preču zīmes reģistrētas, cita starpā, arī saistībā ar Nicas starptautiskās preču un pakalpojumu klasifikācijas 9.klases precēm (preču zīme Nr. 000963074 un Nr. 011871225) un 45.klases pakalpojumiem (preču zīme Nr. 011871225).

Salīdzinot apstrīdētās preču zīmes reģistrācijā ietvertās 9.klases preces „datori; datoru programmatūra; datoru palīgierīces; elektroniskās datu apstrādes ierīces; datortīkla aparatūra; visu iepriekšminēto preču daļas un piederumi" ar pretstatīto preču zīmju reģistrācijā ietvertām 9.klases precēm „Datori, Datoru aparatūra un datoru perifērijas ierīces" (reģ. Nr. 000963074) un „Datu apstrādes iekārtas un datori; Datori, planšetdatori, datoru galiekārtas, datoru perifērijas ierīces; Datoru aparatūra; Datortīkli; Datu saglabāšanas iekārtas; Datu saglabāšanas iekārtas; Datoru programmatūra; Datorprogrammas; Piederumi, daļas, piederumi un pārbaudes iekārtas izmantošanai ar visām iepriekš minētajām precēm" (reģ. Nr. 011871225) ir konstatējams, ka apstrīdētās preču zīmes reģistrācija ietver tās pašas preces kā pretstatīto preču zīmju reģistrācijās ietvertie, līdz ar to ir secināms, ka salīdzināmo zīmju 9.klases preces pilnībā sakrīt jeb ir identiskas.

Savukārt, salīdzinot apstrīdētās preču zīmes reģistrācijā ietvertus 45.klases pakalpojumus "konsultāciju sniegšana uzņēmumiem un privātpersonām par imigrācijas jautājumiem; konsultāciju sniegšana par vīzām un to iegūšanu" ar pretstatītās preču zīmes reģistrācijā Nr. 011871225 ietvertām 45.klases pakalpojumiem „Juridiskie pakalpojumi; Privātie un sabiedriskie pakalpojumi personu individuālo vajadzību apmierināšanai", ir konstatējams, ka agrākajā pretstatītajā preču zīmē ietvertie 45.klases pakalpojumi ir plašāki termini, kas ietver sevī arī apstrīdētās preču zīmes reģistrācija esošus specifiskus pakalpojumus, līdz ar ko ir secināms, ka salīdzināmo zīmju 45.klases pakalpojumi sakrīt jeb ir identiski.

Atbilstoši Likuma "Par preču zīmēm un ģeogrāfiskās izcelsmes norādēm" 7.panta pirmās daļas 2.punkta formulējumam, Preču zīmju direktīvas preambulas 11. apsvērumam un Eiropas Savienības Tiesas judikatūrai (11.11.1997. spriedums lietā C-251/95, Sabel, 22.punkts) sajaukšanas iespējas vērtējums ir atkarīgs no daudziem elementiem un īpaši no preču zīmes atpazīstamības pakāpes tirgū, no asociācijām, ko izraisa lietotais apzīmējums vai reģistrētā zīme, no līdzības pakāpes starp preču zīmi un apzīmējumu, kā arī starp precēm un pakalpojumiem, ko tie identificē. Sajaukšanas iespēja tādējādi jāvērtē visaptveroši, ņemot vērā visus faktorus, kas attiecas uz lietas apstākļiem.

Saskaņā ar Eiropas Savienības Tiesas judikatūru, preču zīmes ir atzīstamas par līdzīgām no attiecīgās sabiedrības viedokļa, ja tās vismaz daļēji ir identiskas vienā vai vairākos salīdzināšanas aspektos (23.10.2002. Pirmās instances tiesas spriedums lietā T-6/01 Matratzen, 30.punkts), bet konfliktējošo apzīmējumu līdzība vismaz vienā no salīdzināšanas aspektiem ir pietiekama, lai konstatētu salīdzināmo apzīmējumu līdzību (skat. 02.12.2009. Vispārējās tiesas spriedumu lietā T-434/07, Solvo, 50.- 53.punktu) un ir iespējams, ka vienīgi fonētiska līdzība starp preču zīmēm rada sajaukšanas iespēju (22.06.1999. spriedums lietā C-342/97, Lloyd & Loint's, 28.punkts).

Norāda, ka starp salīdzināmām preču zīmēm pastāv līdzība vizuālajā un fonētiskajā aspektos (identiskas vārdu sākuma daļas, līdzīga izruna), kas liecina par iespējamās sajaukšanas iespēju.

Norāda, ka vidējais patērētājs parasti zīmi uztver kā veselumu un nenonāk līdz tās analīzei dažādās detaļās un šim vidējam patērētājam tikai retumis ir iespēja veikt dažādu zīmju tiešu salīdzinājumu, bet tā vietā viņam nākas uzticēties neprecīzajam priekšstatam, kādu viņš saglabājis atmiņā. Jāpatur prātā arī, ka patērētāja uzmanības līmenis var mainīties atkarībā no izskatāmo preču vai pakalpojumu kategorijas (22.06.1999. spriedums lietā C-342/97, Lloyd & Loint's, 26.punkts).

Šajā gadījumā attiecīgais vidusmēra patērētājs, izejot no salīdzināmo preču rakstura, ir plaša sabiedrības daļa, bet attiecīgo patērētāju uzmanības līmenis nebūs augsts, jo ne visas salīdzināmās reģistrācijās iekļautās preces vai pakalpojumi maksā dārgi vai prasa paaugstinātu uzmanību no to pircēja.

Atbilstoši Eiropas Savienības Tiesas judikatūrai, jo atšķirtspējīgāka ir agrākā zīme, jo lielāks ir sajaukšanas risks (11.11.1997. spriedums lietā C-251/95, Sabel, 24.punkts), bet preču zīmes, kurām piemīt augsta atšķirtspēja vai nu tām raksturīgo īpašību dēļ, vai saistībā ar to atpazīstamību tirgū, saņem lielāku aizsardzību nekā tās, kuru atšķirtspēja ir mazāka (29.09.1998. spriedums lietā C- 39/97, Canon, 18.punkts).

Pretstatītās preču zīmes ir izdomāti (fantāzijas) vārdi bez konkrētas nozīmes attiecībā uz 9.klases precēm un 45.klases pakalpojumiem, kas nozīmē, ka tām pašām par sevi piemīt augstas pakāpes atšķirtspēja (skat., piemēram, G.Poļakovs. Rūpnieciskā īpašuma aizsardzība. Skaidrojošā vārdnīca: Rīga, 1999. - 133.lpp.), līdz ar ko pastāv lielāks sajaukšanas risks.

Tāpat, atbilstoši Eiropas Savienības Tiesas formulētajam savstarpējās sakarības principam, salīdzināmo preču zemāku līdzības pakāpi var kompensēt preču zīmju augsta līdzības pakāpe un otrādi (29.09.1998. spriedums lietā C-39/97, Canon, 17. punkts), līdz ar ko sajaukšanas iespēju ievērojami pastiprina arī attiecīgo 9. un 45.klases preču un pakalpojumu identiskums.

Visi iepriekš minētie apstākļi ļauj prasītājam secināt, ka sakarā ar prasītājam piederošo agrāko preču zīmju „MAC" un „I???" augstu atšķirtspēju un līdzību apstrīdētajai preču zīmei „MAQMA", ka arī attiecīgo 9.klases preču un 45.klases pakalpojumu identiskumu pastāv iespēja, attiecīgie patērētāji sajauc prasītāja un atbildētāja preču zīmes vai uztvers tās kā savstarpēji saistītas. Tādējādi starp prasītāja un Atbildētāja preču zīmēm pastāv sajaukšanas iespēja likuma "Par preču zīmēm un ģeogrāfiskās izcelsmes norādēm" 7.panta pirmās daļas 2.punkta izpratnē, kas ir pamats Atbildētāja preču zīmes reģistrācijas atzīšanai par spēkā neesošu ar tās reģistrācijas dienu saskaņā ar LPZ 31.panta pirmās un ceturtās daļas noteikumiem.

Likuma "Par preču zīmēm un ģeogrāfiskās izcelsmes norādēm" 39.3 panta pirmā daļa paredz, ka prasību par preču zīmes reģistrācijās atzīšanu par spēkā neesošu (31.pants) bez šā likuma 7., 8. un 9.pantā paredzētajām agrākām tiesībām var pamatot arī ar agrāku identisku vai līdzīgu Kopienas preču zīmi, kam ir laba reputācija Eiropas Kopienā un kas reģistrēta precēm vai pakalpojumiem, kuri nav līdzīgi tām precēm un pakalpojumiem, kam reģistrēta vēlākā (apstrīdētā) preču zīme, bet ar nosacījumu, ka vēlākās preču zīmes lietošana bez pienācīga attaisnojuma saistībā ar precēm vai pakalpojumiem dod iespēju negodīgi izmantot Kopienas preču zīmes atšķirtspēju vai reputāciju vai nodarīt tām kaitējumu vai ka šādu vēlākās preču zīmes lietošanu patērētāji var uztvert kā norādi uz saistību starp šīm precēm vai pakalpojumiem un minētās Kopienas preču zīmes īpašnieku un šāda lietošana var kaitēt Kopienas preču zīmes īpašnieka interesēm.

Atbilstoši Eiropas Savienības Tiesas judikatūrai (10.05.2012. spriedums lietā C-100/11 P, *Botolist* / Botocyl), lai piemērotu LPZ 39.3 panta pirmās daļas noteikumus, ir jābūt izpildītiem šādiem nosacījumiem:

1) agrāka reģistrēta preču zīme ar reputāciju attiecīgajā teritorijā;
2) identiskums vai līdzība starp apstrīdēto preču zīmi un agrāko zīmi;
3) ar apstrīdētās preču zīmes lietošanu var negodīgi izmantot agrākās preču zīmes atšķirtspēju vai reputāciju vai tām kaitēt;
4) šādai apstrīdētās preču zīmes lietošanai jābūt bez pietiekama iemesla.

Abas Prasītāja pretstatītās Eiropas Savienības (Kopienas) preču zīmes ir pienācīgi reģistrētas Eiropas Savienības Intelektuālā īpašuma birojā saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) Nr. 2017/1001 (2017. gada 14. jūnijs) par Eiropas Savienības preču zīmi, par ko liecina ar sākotnējo prasības pieteikumu iesniegtās izdrukas no ES preču zīmju reģistra.

Uzskata, ka abas agrākās pretstatītās Eiropas Savienības preču zīmes, proti, preču zīme "IMAC" ar reģistrācijas nr. 000963074, un Eiropas Savienības preču zīme „MAC" ar reģistrācijas nr. 011871225, ir atzīstamas par preču zīmēm ar reputāciju vismaz attiecībā uz 9.klases precēm „Datori, datu apstrādes iekārtas, datoru aparatūra un datoru perifērijas ierīces; datoru programmatūra, datorprogrammas; datoru piederumi un daļas", kā arī attiecībā uz visiem un jebkuriem 42.klases pakalpojumiem informācijas tehnoloģiju jomā.

Par šādas reputācijas esamību liecina tas, ka Apple Inc. ir starptautiska ASV korporācija, kas izstrādā un pārdod sadzīves elektroniku, datoru programmatūru un personālos datorus, kā arī sniedz pakalpojumus informācijas tehnoloģiju jomā. Prasītāja vislabāk pazīstamie produkti ir Macintosh un

Mac datori, iPad planšetdatori, iPhone viedtālruņi, iPod mediju atskaņotāji; programmatūras Mac OS (datoru operētājsistēma), iOS (viedtālruņu un planšetdatoru operētājsistēma), iTunes (izklaides programmatūra), Safari (interneta pārlūkprogramma); kā arī tiešsaistes pakalpojumi iTunes Store, App Store un Mac App Store, Apple Music, iCloud u.c.

Prasītāja uzņēmums ir dibināts 1976.gadā un gandrīz 40 gadu darbības laikā ir ieguvis ļoti plašu atpazīstamām attiecīgo patērētāju un visas sabiedrības uztverē visā pasaulē un ir izpelnījusies labu reputāciju kā līderis tehnoloģiju jomā. Kopš 2012.gada prasītājs ir viena no lielākām un vērtīgākām kompānijām pasaulē kā arī visuzticamākā tehnoloģiju kompānija pasaulē, kas ir apsteigusi Microsoft un ir ieguvusi lielu nozīmi elektronikas preču jomā. Šobrīd prasītājam ir 500 mazumtirdzniecības veikalu visā pasaulē un vairāk nekā 100 no tiem ir Eiropas Savienībā; bez tam, katrā valstī ir arī lokalizēts tiešsaistes veikals. Prasītāja tirdzniecības apgrozījums pēdējo 10 gadu laikā pirms apstrīdētās preču zīmes sasniedzis vairāk nekā 107 miljardus ASV dolāru un nozīmīgu tā daļu veido tieši Eiropas Savienības tirgus.

Apple Inc. ir viena no lielākajām un pazīstamākām kompānijām pasaulē un tas nevar neatstāt iespaidu uz Eiropas Savienības tirgu un attiecīgo patērētāju kā arī visas sabiedrības (arī tās daļas, kas nav attiecīgie patērētāji) informētību par prasītāju, viņa piedāvātiem produktiem un pakalpojumiem, kā arī zināmākiem zīmoliem. It sevišķi tas attiecas uz precēm un zīmoliem, kuru prestižais raksturs izraisa paaugstinātu sabiedrības interesi, un prasītāja MAC un IMAC preču zīmes ir tieši tādas, par kurām sabiedrībā pastāv paaugstinātā interese un līdz ar to arī zinātība.

Prasītājs vienmēr augsti vērtējis preču zīmju lomu biznesa attīstībā, līdz ar ko visas uzņēmuma vēstures posmos Apple MAC/Macintosh produkti un pakalpojumi ir tikuši reklamēti, veicināti un piedāvāti ciešā saistībā ar MAC preču zīmēm un MAC logo. MAC preču zīmju saime ietver tādas vārdiskās preču zīmes kā MACINTOSH, MAC, POWER MAC, IMAC, IMAC PRO, EMAC, MAC MINI, MAC PRO, MACBOOK AIR, MACBOOK PRO un MACOS. Prasītājs ir reģistrējis un izmantojis savas MAC preču zīmes un to variantus vairāk nekā 130 jurisdikcijās visa pasaulē, tajā skaita Eiropas Savienībā.

Jau kopš laišanas tirgū 1984.gadā MAC un Macintosh līnijas datori ir bijuši svarīga Prasītāja biznesa daļa un MAC /Macintosh datoru produkti ir nodrošinājuši ievērojamu Prasītāja ienākumu daļu visos to darbības gados. Pie tam, kopš tā laika, kad Apple Macintosh personīgais dators tika ieviests tirgū 1984.gadā, Prasītājs ir nodrošinājis, ka MAC preču zīmes tiek izvietotas uz tā precēm un to iepakojumiem, kā attēlotas arī uz visu Apple macOS datoru operētājsistēmu ekrāniem, tādējādi veicinot patērētāju zinātību par MAC zīmolu. Bez tam, Prasītāja MAC preču zīmes tiek izmantotas ne tikai saistībā ar datoriem un to piederumiem, bet arī saistībā ar datoru programmatūru - Mac OS operētājsistēmu, MAC tiešsaistes pakalpojumiem: e-pasta, kalendāra, tiešsaistes krātuves, adrešu grāmatas un citiem pakalpojumiem, ieskaitot tiešsaistes programmatūras veikalu Mac App Store. Miljoniem patērētāju Eiropas Savienībā pieder un viņi ikdienā regulāri izmanto MAC datorus katru dienu, saskaroties ar MAC preču zīmēm katru reizi, kad saskaras ar MAC datoru produktiem.

Prasītāja MAC sērijas datoru produkti nepārtraukti un intensīvi tiek reklamēti visā Eiropas Savienībā, gan televīzijā, gan drukātajos masu saziņas līdzekļos, gan internētā un citos veidos, piemēram, rīkojot vai atbalstot tematiskas konferences, sporta un izklaides notikumus, izdodot tematiskus žurnālus u.c. Kopējie prasītāja reklāmas izdevumi kopš 1994.gada ir aptuveni 11 miljardi ASV dolāru.

Intensīvas preču un pakalpojumu reklāmas un veicināšanas pasākumu rezultātā, Prasītāja piedāvātās preces, ieskaitot arī tās, kuras tiek marķētas ar MAC preču zīmēm, bauda milzīgu komerciālu veiksmi visā Eiropas Savienībā, kopš 2001.gada ienesot kompānijai vairāk nekā 361 miljardu ASV dolāru tīrās peļņas Eiropas Savienības tirgū. Savukārt MAC datoru produktu pārdoto vienību skaits visā pasaulē kopš 2001.gada pārsniedz 181 miljonu vienību, kas nodrošina vairāk nekā 252 miljardu ASV dolāru tīro ienākumu.

Atbilstoši Eiropas Savienības Tiesas judikatūrai, novērtējot agrākās zīmes reputāciju, jāņem vērā visi attiecīgie faktori, jo īpaši tirgus daļa, ko aptver preču zīme, tās lietošanas ģeogrāfiskais mērogs un ilgums, kā arī to ieguldījumu apjoms, ko uzņēmums ieguldījis tās veicināšanai (14.11.1999. spriedums lietā C-375/97, General Motors, 25.-27. punkts). Iepriekš minētais liecina par agrāko pretstatīto preču zīmju atpazīstamību, attiecīgo produktu un pakalpojumu tirgus daļu, lietošanas intensitāti, lietošanas ģeogrāfisko mērogu, lietošanas ilgumu, veicināšanas pasākumi, attiecīgās preču zīmes reģistrāciju skaitu, apbalvojumus un trešo personu atzinības un novērtējumus, kā arī ar preču zīmi asociētā vērtība norāda uz noteiktu zināšanu līmeni sabiedrībā par agrāko zīmi un liecina par to, ka agrākās pretstatītās preču zīmes ir pazīstamas ievērojamā sabiedrības daļā saistībā ar precēm vai pakalpojumiem, kuriem lieto šīs preču zīmes un attiecīgām zīmēm piemīt augsta reputācija.

Atbilstoši Eiropas Savienības Tiesas judikatūrai ir jākonstatē noteikts līdzības līmenis starp apzīmējumiem (24.03.2011. spriedums lietā C-552/09 P, "TiMi KINDERJOGHURT" 53. punkts), bet līdzības novērtējums jāveic saskaņā ar tiem pašiem kritērijiem, kas piemērojami sajaukšanas iespējas novērtējumā, t.i., ņemot vērā vizuālo, fonētisko vai konceptuālo līdzību (24.03.2011. spriedums lietā C-552/09 P, "TiMi KINDERJOGHURT" 52. punkts). Tomēr ir jāņem vērā, ka, lai gan apzīmējumu līdzības novērtēšanai izmanto vienādus kritērijus, atšķiras nepieciešamās līdzības līmenis. Proti, preču zīmes ar reputāciju līdzības konstatēšanai ar apstrīdēto apzīmējumu nav nepieciešams konstatēt sajaukšanas risku, bet ir pietiekami, ja attiecīgā sabiedrības daļa saistītu šīs zīmes, t. i., izveidotu saikni starp tām (23.10.2003. prejudiciālais nolēmums lietā C-408/01, "Adidas-Salomon and Adidas Benelux", 27., 29., 31. punkts; 27.11.2008. prejudiciālais nolēmums lietā C-252/07, "Intel Corporation", 57., 58., 66. punkts).

Atbilstoši Eiropas Savienības Tiesas judikatūrai, vērtējot, vai salīdzināmo preču zīmju līdzība ir arī pietiekama, lai attiecīgā sabiedrības daļa izveidotu saikni (vai asociācija) starp salīdzināmām preču zīmēm, ir jāņem vērā visus lietas apstākļu būtiskie faktori (27.11.2008. prejudiciālais nolēmums lietā C-252/07, "Intel", 42.punkts) tostarp:

- konfliktējošo zīmju līdzības līmenis;
- to preču un pakalpojumu raksturs, attiecībā uz kuriem agrākajai zīmei ir reputācija un vēlākajai zīmei lūdz reģistrāciju, tostarp šo preču vai pakalpojumu līdzības vai līdzības neesamības līmenis;
- agrākās zīmes reputācijas spēks;
- agrākās zīmes atšķirtspējas līmenis, kas tai piemīt vai ir iegūts lietošanas rezultātā;
- sajaukšanas iespējamības pastāvēšana.

Eiropas Savienības Tiesa norādījusi, jo līdzīgākas ir salīdzināmās preču zīmes, jo lielāka ir iespēja, ka vēlākā zīme attiecīgās sabiedrības daļas prātā atsauks agrāko zīmi ar reputāciju (27.11.2008. prejudiciālais nolēmums, C-252/07, "Intel", 44. punkts). Tāpat, jo lielākā ir iepriekšējai zīmei piemītošā atšķirtspēja, jo vairāk iespējams, ka tā ienāks prātā patērētājiem, saskaroties ar līdzīgu (vai identisku) vēlāku zīmi. Tāpēc pat neliela apzīmējumu līdzība (kas var arī nebūt pietiekama, lai konstatētu sajaukšanas iespējamību), ņemot vērā visus pārējos faktorus, var būt pietiekama, lai attiecīgās sabiedrības daļas prātā tiktu izveidota saikne starp salīdzināmām preču zīmēm.

Norāda, ka šajā gadījumā starp salīdzināmām preču zīmēm pastāv pietiekama līdzība. Tāpat agrākās preču zīmes intensīvas un ilglaicīgās lietošanas rezultātā ir ieguvušas augstās pakāpes atšķirtspēju, kas vēl vairāk palielina līdzību starp salīdzināmām preču zīmēm. Arī salīdzināmās preces un pakalpojumi ir pietiekami līdzīgi savā starpā, lai pastāvētu sajaukšanas iespēja. Bez tam, agrākām pretstatītām preču zīmēm piemīt reputācija t.sk. arī uz tām precēm un pakalpojumiem, kuriem ir reģistrēta apstrīdētā preču zīme un sakrīt attiecīgo patērētāju loks, turklāt, šī reputācija ir ļoti augsta, kas vēl vairāk palielina saiknes jeb asociācijas izveidošanas iespēju. Tādējādi, nevar būt šaubu, ka starp salīdzināmiem apzīmējumiem pastāv saikne attiecīgās sabiedrības uztverē un apstrīdētā preču zīme attiecīgajiem patērētājiem radīs asociācijas ar agrākām pretstatītām preču zīmēm.

Atbilstoši Eiropas Savienības Tiesas judikatūrai, jo spēcīgāka ir agrākās zīmes atšķirtspēja un reputācija, jo vieglāk būs atzīt, ka tai ir nodarīts

kaitējums (27.11.2008. prejudiciāls nolēmums lietā C-252/07, "Intel", 67., 74. punkts). Kaitējums reputācijai var izpausties kā kaitējums agrākās preču zīmes atšķirtspējai (agrākās preču zīmes izšķīdināšana), kā kaitējums reputācijai (agrākās preču zīmes vērtības mazināšana un tās iegūtā tēla sabiedrības uztverē graušana) vai kā negodīga agrākās preču zīmes atšķirtspējas vai reputācijas izmantošana, agrākās zīmes pievilcīguma spējas piesavināšanos vai tās tēla un prestiža ekspluatēšana, lai tādējādi pievilinātu attiecīgus patērētājus precēm un pakalpojumiem, saistībā ar kuriem tiks lietota apstrīdētā preču zīme. Turklāt, šāds kaitējums ir vēl jo vairāk prezumējams, ņemot vērā, ka pilnībā pārklājas tā attiecīgās sabiedrības daļa, kas patērē prasītāja preces un pakalpojumus, ar to patērētāju loku, kas ir apstrīdētās preču zīmes mērķauditorija (ņemot vērā apstrīdētās preču zīmes reģistrācijā ietverto preču un pakalpojumu sarakstu).

Reģistrējot apstrīdēto preču zīmi, kas ir līdzīga prasītāja preču zīmēm ar reputāciju, turklāt, uz radniecīgām precēm un pakalpojumiem, atbildētājs cenšas netaisnīgi iedzīvoties uz prasītāja rēķina, netaisnīgi gūstot labumu (jeb parazitējot) uz prasītāja preču zīmju slavas un reputācijas rēķina, tādējādi saņemot arī nepamatotas priekšrocības konkurences cīņā, jo prasītāja agrāko preču zīmju plaša atpazīstamība un reputācija veidos attiecīgās sabiedrības (patērētāju) uztverē saikni ar prasītāju un viņa preču zīmēm, tādējādi neviļus attiecinot ar prasītāju un viņa preču zīmēm saistītās īpašības (kvalitāti, prestižu u.c.) uz atbildētāja precēm un pakalpojumiem, kas būs marķēti ar apstrīdēto preču zīmi.

Turklāt, patērētājam saskaroties ar atbildētāja precēm vai pakalpojumiem, kuriem attiecīgs patērētājs attiecinās tās īpašības, kas viņam saistās ar prasītāju un prasītāja agrākām preču zīmēm un to reputāciju, var nonākt situācijā, ka atbildētāja piedāvātās preces vai pakalpojumi būs zemākas kvalitātes vai tiem nebūs patērētājam nepieciešamo īpašību, ko viņš gribētu sagaidīt, līdz ar to nodarot būtisku kaitējumu arī prasītāja preču zīmes reputācijai tirgū, tās tēlam sabiedrības uztverē, prestižam un ekonomiskai vērtībai.

Tāpat vairāku prasītāja agrākām preču zīmēm līdzīgu preču zīmju reģistrāciju pastāvēšana saistībā ar līdzīgām precēm un pakalpojumiem neizbēgami nodarīs kaitējumu prasītāja preču zīmju atšķirtspējai, tās izšķīdinot un padarot mazāk unikālas, traucējot tām pildīt preču zīmes galveno funkciju.

Tādējādi ir secināms, ka pastāv nopietns risks, ka apstrīdētās preču zīmes lietošana varētu netaisnīgi gūt labumu no agrāko preču zīmju atšķirtspējas un atpazīstamības (reputācijas) un tām kaitēt.

Prasītāja rīcībā nav informācijas, kas liecinātu par to, ka atbildētājam būtu pietiekams un likumīgs iemesls lietot apstrīdēto preču zīmi. Atbilstoši Civilprocesa likuma 93.panta pirmajā daļā nostiprinātajam vispārīgajam principam, ka jāpierāda ir tam, kas apgalvo, šāda iemesla pastāvēšana ir jāpierāda atbildētājam. Pretējā gadījumā ir jāpieņem, ka šāda iemesla nav.

Prasība pamatota uz likuma „Par preču zīmēm un ģeogrāfiskās izcelsmes norādēm" 7.panta pirmās daļas 2.punktu un otrās daļas 1.punktu, 31.panta pirmo, trešo un ceturto daļu, 39.^{3}panta pirmo daļu.

Prasītājs lūdz tiesu:

- atzīt par spēkā neesošu ar reģistrācijas dienu SIA „Grigorius Holdings", reģ. Nr. 40103776999, piederošās Latvijas nacionālās reģistrācijas vārdiskās preču zīmes „Maqma" ar reģistrācijas Nr. M 69 817 reģistrāciju attiecībā uz visām reģistrācijā ietvertām precēm un pakalpojumiem;
- atlīdzināt prasītājam tiesāšanās izdevumus likumā noteiktajā apmērā.

2018.gada 18.aprīlī atbildētājam nosūtīts prasības pieteikuma noraksts paskaidrojumu sniegšanai līdz 2018.gada 17.maijam.

2018.gada 13.decembrī atbildētājam nosūtīts prasības pieteikuma papildinājumu noraksts paskaidrojumu sniegšanai līdz 2019.gada 11.janvārim.

Atbildētājs paskaidrojumus ne par sākotnējo prasību, ne papildinājumiem nav iesniedzis.

Tiesas sēdē prasītāja pārstāvis prasību uzturēja uz prasības pieteikumā norādītajiem motīviem un sniedza paskaidrojumus.

Atbildētāja pārstāvis uz tiesas sēdi nav ieradies, neierašanās iemeslu tiesai nav paziņojis. No atbildētāja nav saņemts lūgums par lietas izskatīšanas atlikšanu vai apstākļiem, kas liedz atbildētājam nodrošināt pārstāvja ierašanos uz tiesas sēdi. Uzaicinājums uz tiesas sēdi atbildētājam nosūtīts - uz 2018.gada 11.decembra tiesas sēdi 2018.gada 2.oktobrī uz juridisko adresi, pavēste uz 2019.gada 11.aprīļa tiesas sēdi nosūtīta 2019.gada 15.februārī uz juridisko adresi.

Saskaņā ar Komerclikuma 139.panta otro daļu, par kapitālsabiedrības juridisko adresi uzskatāma tās vietas adrese, kurā atrodas sabiedrības vadība (sabiedrības sēdeklis). Tas nozīmē, ka sabiedrības juridiskā adrese ir tās vadības faktiskā atrašanās vieta un sabiedrības valdei ir jābūt sasniedzamai sabiedrības juridiskajā adresē.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 56.^{1} panta pirmās daļas trešo punktu, ja tiesas dokumenti piegādāti šā likuma 56.pantā noteiktajā kārtībā, uzskatāms, ka personai ir paziņots par tiesas sēdes vai procesuālās darbības laiku un vietu vai par attiecīgā dokumenta saturu un tiesas dokumenti ir izsniegti: 3) septītajā dienā no nosūtīšanas dienas, ja dokumenti nosūtīti ar pasta sūtījumu.

Tā kā tiesas pavēstes atbildētājam nosūtītas Civilprocesa likuma 56.panta sestajā daļā noteiktajā kārtībā, tiesa atzina, ka atbildētājam ir paziņots par tiesas sēdes laiku un vietu Civilprocesa likumā noteiktā kārtībā.

Ņemot vērā minēto, tiesa nekonstatēja Civilprocesa likuma 209.pantā noteiktos gadījumus, kad tiesai ir pienākums atlikt lietas izskatīšanu, tiesa atzina par iespējamu civillietu izskatīt bez atbildētāja pārstāvja piedalīšanās tiesas sēdē.

Motīvu daļa

Tiesa, noklausījusies prasītāja pārstāvja paskaidrojumus tiesas sēdē, pārbaudījusi civillietas materiālus, atzīst, ka prasītāja prasība ir pamatota un apmierināma pilnībā.

Tiesa atzīst, ka apstākļos, kad atbildētājs nav sniedzis paskaidrojumus un nav ieradies pēc tiesas aicinājuma, nepaziņojot iemeslus, un nav konstatēti Civilprocesa likuma 208.^{1}panta trešajā daļā norādītie apstākļi, kuriem pastāvot aizmuguriska sprieduma taisīšana nav pieļaujama, ir pamats taisīt aizmugurisku spriedumu lietā.

Civilprocesa likuma 194.panta pirmās daļas 2.punkts noteic, ka tiesa sastāda saīsināto spriedumu aizmuguriska sprieduma gadījumā, ja tiesa prasību apmierina pilnībā.

Saskaņā ar minētā panta otrajā daļā noteikto, saīsināto spriedumu sastāda saskaņā ar šā likuma 193.panta prasībām, izņemot aprakstošo daļu, kurā norāda tikai prasības priekšmetu, normatīvos aktus, pēc kuriem vadījies lietas dalībnieks, kā arī prasījumu, un motīvu daļu, kurā norāda tikai normatīvos aktus, pēc kuriem vadījusies tiesa.

Ņemot vērā minēto, tiesa saīsinātā sprieduma motīvu daļā iekļauj vienīgi norādes uz normatīvajiem aktiem, pēc kuriem vadījusies apmierinot prasību.

Pamatojoties uz likuma „Par preču zīmēm un ģeogrāfiskās izcelsmes norādēm" 7.panta pirmās daļas 2.punktu un otrās daļas 1.punktu, 31.panta pirmo, trešo un ceturto daļu, 39.^{3} panta pirmo daļu, tiesa prasību apmierina. Līdz ar to ir pamats atzīt par spēkā neesošu ar reģistrācijas dienu SIA „Grigorius Holdings", reģistrācijas Nr. 40103776999, piederošās Latvijas nacionālās reģistrācijas vārdiskās preču zīmes „Maqma" ar reģistrācijās Nr.

M 69 817 reģistrāciju attiecībā uz visām reģistrācijā ietvertām precēm un pakalpojumiem.

Civilprocesa likuma 41.pants noteic, ka pusei, kuras labā taisīts spriedums, tiesa piespriež proporcionāli tiesas apmierināto prasījumu apmēram no otras puses visus tās samaksātos tiesas izdevumus. Līdz ar to no atbildētāja piedzenama valsts nodeva 215 EUR apmērā, kā arī ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi saskaņā ar Civilprocesa likuma 39.panta pirmo daļu 3,20 EUR apmērā. Līdz ar to kopā piedzenami prasītāja samaksātie tiesas izdevumi 218,20 EUR apmērā.

Ievērojot Civilprocesa likuma 204.[1] panta pirmās daļas nosacījumus, atbildētājam nosakāms termiņš sprieduma labprātīgai izpildei par tiesas izdevumu piedziņu. Ņemot vērā piedzenamās summas apmēru, tiesa atzīst par pamatotu noteikt, ka spriedums labprātīgi izpildāms 7(septiņu) dienu laikā no sprieduma likumīgā spēkā stāšanās dienas.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 208.[1] panta pirmo daļu, lietā, kurā atbildētājs nav sniedzis paskaidrojumus par prasību un nav ieradies pēc tiesas aicinājuma, nepaziņojot neierašanās iemeslu, tiesa taisa aizmugurisku spriedumu.

Atbilstoši Civilprocesa likuma 208.[4] panta otrajai daļai atbildētājs nav tiesīgs pārsūdzēt aizmugurisku spriedumu apelācijas kārtībā.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 208.[5] pantu, atbildētājs ir tiesīgs 20 dienu laikā no aizmuguriska sprieduma nosūtīšanas dienas iesniegt tiesai, kas taisījusi aizmugurisku spriedumu, pieteikumu par tiesvedības atjaunošanu un lietas izskatīšanu no jauna, ievērojot likumā noteikto kārtību.

Rezolutīvā daļa

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 8.,41., 97.pantu, 194., 195., 204.[1] pantu, 208.[2] pantu, tiesa

nosprieda:

prasību apmierināt pilnīgi.

Atzīt par spēkā neesošu preču zīmes „Maqma" ar reģistrācijas Nr. M 69 817, reģistrāciju attiecībā uz visām reģistrācijā ietvertām precēm un pakalpojumiem.

Piedzīt no atbildētāja SIA "Grigorius Holdings", reģistrācijas nr. 40103776999, par labu prasītājai tiesas izdevumus EUR 218,20 (divi simti astoņpadsmit euro un 20 centus), ieskaitot pilnvarotā pārstāvja SIA „Aģentūra TRIA ROBIT", reģistrācijas Nr. LV50002001661, bankas kontā Nr. LV73LIABA0019408045157 AS „Swedbank".

Noteikt atbildētājam 7 (septiņu) dienu termiņu no sprieduma spēkā stāšanās dienas sprieduma labprātīgai izpildei par tiesāšanās izdevumu samaksu prasītāja labā.

Spriedumu prasītājs var pārsūdzēt Rīgas apgabaltiesā 20 dienu laikā no sprieduma faktiskās pieejamības dienas 2019. gada 2. maija, iesniedzot apelācijas sūdzību Rīgas pilsētas Vidzemes priekšpilsētas tiesā.

Atbildētājs 20 dienu laikā no aizmuguriska sprieduma nosūtīšanas dienas tiesīgs iesniegt Rīgas Vidzemes priekšpilsētas tiesai pieteikumu par tiesvedības atjaunošanu un lietas izskatīšanu no jauna.

Tiesnese I.Rūķe